

KIDOLGOZÁSI IDŐ 120 perc

ÍRÁSBELI VIZSGAFELADATSOR

EREDMÉNYHIRDETÉS és SZÓBELI hely/idő: 14:00h, D515 (oktató: Dr. Suda J.M.)

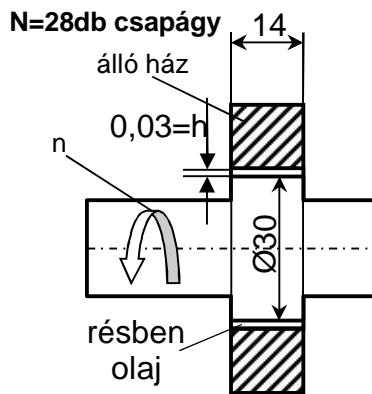
HELY:	NEPTUN kód:	NÉV:	Személyazonosság ellenőrzés
		ALÁÍRÁS:	

Dátum: 2015/12/17 Csüt 8:15h-10:15h HELY: KF5T (AudMax)

Kérjük, kizárólag tollal dolgozzon! Számológépen kívül semmilyen más segédeszköz nem használható!

1. FELADAT („n” és „v” kurzus is)

Egy személyautó sor6-os elrendezésű, 2,5 literes motorjának dupla vezérműtengelye összesen $N=28$ helyen csapágyazott azonos méretű csapágyakkal. (Az ábra 1db ilyen csapágyat mutat, méretek mm-ben értendők). A vezérműtengelyek alapjáratú fordulatszáma $n=425$ ford/perc. A sraffozott álló csapágyház és a forgó vezérműtengely közötti vékony rést $\rho_{olaj}=800\text{kg/m}^3$ sűrűségű és $\mu_{olaj,100C}=7,7 \cdot 10^{-3}$ kg/(m·s) viszkozitású motorolaj tölti ki.

Feltételek: stacioner állapot, $\rho=áll.$

KÉRDÉSEK:

- a) Számítsa ki egyetlen csapágyrésben keletkező csúsztatófeszültség, kerületi erő, veszteségnyomaték és veszteségteljesítmény értékét!
- b) Az alapjáratú $P_{motor}=10\text{kW}$ motorteljesítménynek hány %-a fordítódik a 28db csapágyrésben keletkező veszteségteljesítményre?

MEGOLDÁS (a lap túloldalán is folytathatja)

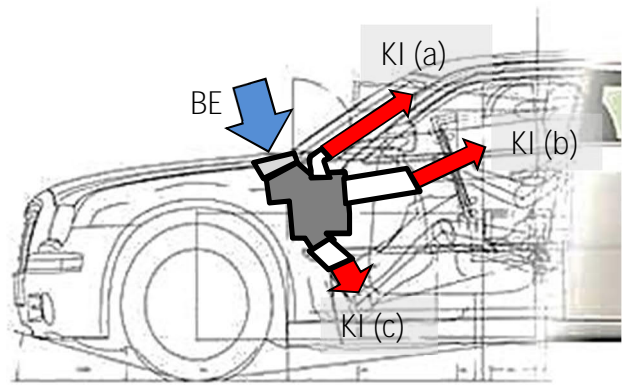
1. PÉLDA	
2. PÉLDA	
3. PÉLDA	
4. PÉLDA	
5. PÉLDA	
Ipari termék- és formatervező AT01 írásbeli	/max.70p
Környezetmérnök AKM1 írásbeli	/max.90p
Mechatronikai mérnök AM11 írásbeli	/max.90p
SZÓBELI VIZSGA	
TÉTEL Nr.: [ ], [ ]	/max10p
ÉVKÖZI PONT	
AT01 mérések	20p/
+fak. ZH pont	+15p/
ÖSSZPONTSZÁM	
	100p/
ÉRDEMJEJY:	
ALÁÍRÁS	oktató
	A kapott érdemjegyet tudomásul veszem.
	hallgató

2. FELADAT(„n” és „v” kurzus is)

Egy személyautó utastéri klímaegység ventilátorának szívóoldali BElépő keresztmetszetén $A_{BE}=100\text{cm}^2$ / beszívott külső $t_{BE}=20^\circ\text{C}$ / levegő térfogatárama $q_{V,BE}=216\text{m}^3/\text{óra}$. Ezt azonos hőmérsékleten három helyen áramoltatjuk KI az utastérbe:

- „KI a)” felfelé (szélvédőre),
- „KI b)” középre (vezetőre, utasra) és
- „KI c)” lefelé (lábtérbe).

Az alábbi táblázatban ismertek az utastérbe kilépő keresztmetszetek, a levegő hőmérsékletek és kiáramlási sebességek. A rendszer mindenhol máshol le van zárva.

LÉGBEFÚVÓK	levegő hőmérséklet t [$^\circ\text{C}$]	áramlási keresztmetszet A_i [cm^2]	átlagsebesség v [m/s]
a) felfelé, szélvédőre	20	$2\text{db} \times 25\text{ cm}^2 = 50\text{ cm}^2$	$v_{KI,a}=1\text{ m/s}$
b) középre	20	$4\text{db} \times 25\text{ cm}^2 = 100\text{ cm}^2$	$v_{KI,b}=?$
c) lábtérbe	20	$2\text{db} \times 25\text{ cm}^2 = 50\text{ cm}^2$	$v_{KI,c}=1\text{ m/s}$

Feltételek: A sűrűség számításához mindenhol $p_0=10^5\text{Pa}$ vehető, $R=287\text{J}/(\text{kgK})$, $\mu=0.$, stacioner áramlás.

KÉRDÉSEK:

- a) Határozza meg a középre kifújt levegő sebességét, térfogatáramát és tömegáramát!
- b) A befűtés tömegáramát nem változtatva hányszorosára változik a szélvédőre fújt levegő sebessége, ha a középre és a lábtérbe való kiáramoltatást teljesen lezárjuk? $v_{KI,a}'=?$

MEGOLDÁS (a lap túlsó oldalán is folytathatja)

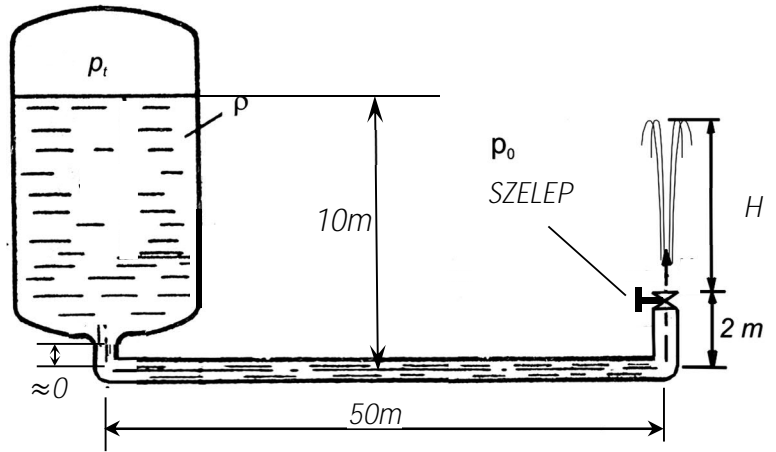
3. FELADAT(„n” és „v” kurzus is)

A mellékelt ábrán látható zárt tartály aljára egy elhanyagolható hosszúságú függőleges csőszakasz után egy $A_{cső}=10^{-3} \text{ m}^2$ állandó keresztmetszetű cső csatlakozik az ábrán látható módon. A csővégi szelep alapállapotban teljesen zárt.

ADATOK: $p_0=10^5 \text{ Pa}$, $\rho_{vz} = 1000 \text{ kg/m}^3$,
 $g=10 \text{ N/kg}$; $\mu=0$; $\rho=\text{áll}$; $A_{tartály} \gg A_{cső}$

KÉRDÉSEK:

- 1) Mekkora tartálynyomás esetén lesz a szelepnyitás $t_0=0 \text{ s}$ időpillanatában a folyadék szelep utáni kiáramlási keresztmetszetében érvényes kezdeti gyorsulása éppen 10 m/s^2 ?
- 2) Az 1) kérdésben kiszámolt tartálynyomás esetén határozza meg cső vízszintes szakaszában az áramlási sebességet és a gyorsulást abban az $t_0 < t < \infty$ időpillanatban, amikor csővégi kiáramlási sebesség éppen a stacioner kiáramlási sebesség fele!
- 3) Határozza meg a „szökőkút” H magasságát stacioner áramlási állapotban!

MEGOLDÁS (a lap túloldalán is folytathatja)

5. FELADAT (Csak vizsgakurzus hallgatóinak!)

Az **An-225 Mrija** repülőgép ma a világ legnagyobb teherszállító gépe. Főbb adatai:

- szárny referencia felülete: 900m^2 ,
- max.tolóerő: $229,5\text{kN/db}$ (6db hajtómű)
- utazósebesség: 850km/h
- utazómagasság: 9km

ADATOK:

Ebben a példában $g=9,81\text{N/kg}$ értékkel számoljon! 9km utazómagasságon: $\rho_{\text{lev}}=0,47\text{kg/m}^3$

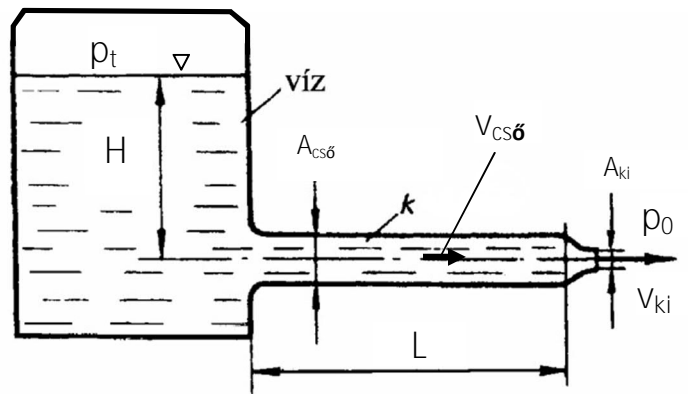
KÉRDÉS:

- Határozza meg a repülőgépre ható ellenálláserőt és felhajtóerőt, valamint az ellenállástényezőt és felhajtóerő-tényezőt abban az esetben, ha a repülőgép szállított teherrel együttes tömege 600tonna , és a repülő szélcsendben 9km magasan repül vízszintesen, állandó 810km/h utazósebességgel, 200kN/db hajtóművenkénti tolóerőt kifejtve!
- Számítsa ki a repülőgép siklószámát!

MEGOLDÁS (a lap túloldalán is folytathatja)

5. FELADAT (Csak normál kurzus hallgatóinak!)

Egy felül zárt, ismeretlen p_t nyomású tartályra négyzetes ($A_{\square,cső}$) keresztmetszetű cső és egy négyzetes ($A_{\square,ki}$) kilépő keresztmetszetű veszteségmentes konfúzor csatlakozik. A tartályból ($H=20m$) víz áramlik ki az érdes falú ($k=0,1mm$) és $L=150m$ hosszú négyzetes csővezetéken és az azt követő konfúzoron keresztül a szabadba. A víz előírt áramlási sebessége a csőben $v_{cső}=5m/s$. A tartályból csőbe való beáramlás és a konfúzor is veszteségmentesnek tekinthető.

FELTÉTELEK: stacioner áramlás, valós közeg, $\rho=áll.$ és $\mu=áll.$, $A_{tartály} \gg A_{cső}$;

Adatok: $A_{\square,cső}=200mm \times 200mm$ $A_{\square,ki}=100mm \times 100mm$

$$p_0 = 10^5 Pa$$

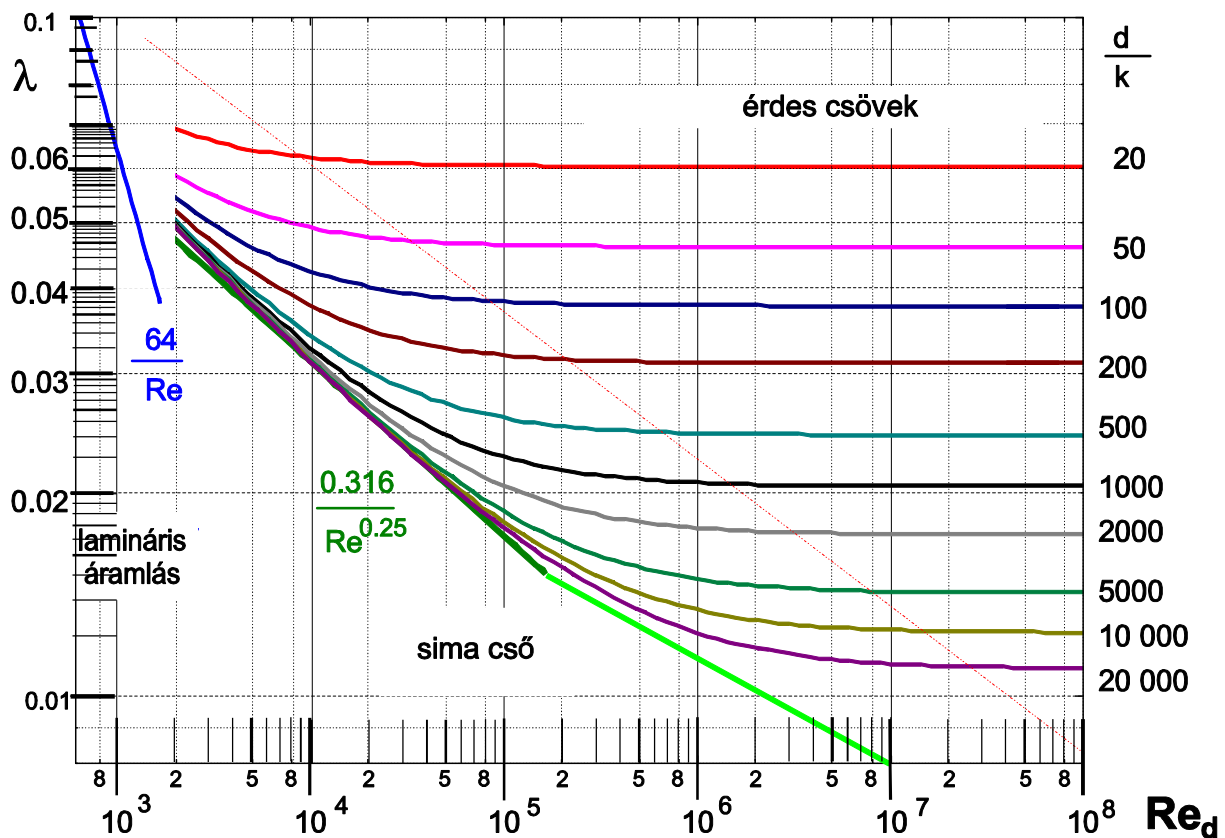
$$\rho_{v\acute{e}z} = 1000 kg/m^3$$

$$\nu_{v\acute{e}z} = 10^{-6} m^2/s$$

$$g = 10 N/kg$$

Kérdések:

- Határozza meg az egyenértékű csőátmérőt, a csőbeli áramlásra jellemző Reynolds-számot és a λ csőszűrlődési tényezőt!
- Mekkora ($p_t - p_0$) túlnyomás szükséges a tartályban ehhez az áramlási állapothoz!

MEGOLDÁS (a lap túloldalán is folytathatja)